

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozlowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lo-
kality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto
J. Špaček.

*A foto of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-
Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

věrům J. Kohoutka. Zajímavé byly i zbytky původní bílé gotické omítky vnější zdi kostela. Archeologický výzkum v kostele M. Jana Husa přinesl zajímavé poznatky nejen ke stavebně-historickému vývoji kostela, ale částečně přiblížil často nelehké osudy obyvatel Uherského Brodu.

Miroslav Vaškových

Literatura a prameny

- Kameníček, F. 1894:** *Prameny ke vpádům Bočkajovců na Moravu a k ratifikaci míru Vídeňského od Zemí koruny České roku 1605–1606.* Praha.
- Kameníček, F. 1895:** *Vpády Bočkajovců na Moravu a ratifikace míru Vídeňského od zemí koruny České roku 1605–1606.* Praha.
- Kohoutek, J. 1995:** Uherský Brod, nálezořá zpráva. Uloženo: Archiv Muzea J. A. Komenského v Uherském Brodě.
- Kohoutek, J. 1997:** Uherský Brod (okr. Uh. Hradiště), *Přehled výzkumů 1993–1994*, 248–249.
- Kučera, J. 1903:** *Paměti král. města Uherského Brodu.* Brno.
- Letocha, V. F. 1942:** *Památky města Brodu Uherského.* Uherský Brod.
- Růžicka, V. 1948:** Dolní kostel. Rkp. Uloženo: Archiv Muzea Jana Amose Komenského v Uherském Brodě.

Resumé

Uherský Brod (Bez. Uherské Hradiště), M. Jan Hus Kirche. Hochmittelalter, Neuzeit. Rettungsgrabung.

UNIČOV (OKR. OLMOUC)

Masarykovo náměstí 36, p. č. 121/2. Středověk. Město. Záchraný výzkum.

Záchraný výzkum realizovaný v únoru byl vyvolán stavbou kanalizační přípojky. Místo nálezu je na mapě ZM ČR 1:10 000, rok vydání 1992, mapový list 14-44-17, 416 mm od Z s. č. a 312 mm od J s. č. Výkop zachytil plošně omezené stopy osídlení z počátků lokace města a požárovou vrstvu, dokládající zánik stavby lehčí dřevohliněné konstrukce ve 13. století.

Jan Grégr, Ladislav Kaiser

Resumé

Uničov (Bez. Olomouc), Masaryk Platz. Mittelalter. Stadt. Rettungsgrabung.

VELATICE (OKR. BRNO-VENKOV)

„Velatický široký“. Mladohradištní období. Sídliště. Záchraný výzkum.

Při stavbě nové splaškové kanalizace bylo ve známé poloze s polykulturním osídlením porušeno 5 objektů s nálezy středohradištního, či spíše již počátku mladohradištního období. Objekty byly zčásti vybrány předstihově

ve skryté ploše před výkopem, zčásti byly dobírány již výkopem proti atě. V jednom případě (obj. 505) se jedná pravděpodobně o část typické zahlobbené chaty. Raně středověké osídlení bylo na lokalitě zachyceno opakovaně, naposledy při výzkumu vedeném P. Kosem v roce 2006.

David Parma

Resumé

Velatice (Bez. Brno-venkov), „Velatický široký“, Jüngere Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

VELKÁ BÍTEŠ (OKR. ŽDĀR NAD SĀZAVOU)

Tyršova ulice, p. č. 691/1, 691/3, 691/4, 691/5. Novověk. Plužina. Záchraný výzkum.

Akce byla vyvolána rekonstrukcí IS v prostoru ulice Tyršova. Archeologický výzkum byl realizován formou archeologického dohledu nad výkopovými pracemi a dokumentace dílčích situací.

Lokalita se nachází severozápadně historického jádra města Velká Bíteš, za hranicemi někdejšího hradebního systému. Jedná se o mírný svah, klesající jihozápadním směrem. Na západním konci ulice je patrný ostrý terénní zlom. Taktéž je patrná ostrá hrana v reliéfu terénu jižně od ulice Tyršova. Nadmořská výška na lokalitě se pohybuje okolo 480 m.

Archeologický výzkum v Tyršově ulici osvětlil situace geologického podloží v tomto prostoru. Zajímavá byla především zjištění při terénním zlomu v západní části ulice, kde byly v řezu P1 dokumentovány úrovně geologického podloží, promísené s jílovitými uloženinami, obsahujícími značnou příměs grafitu. Vzhledem k mělkému výskytu pod současným povrchem je možné uvažovat o povrchových výchozech této suroviny.

Na plánu Velké Bíteše od F. F. Nicolae z 1. poloviny 18. století jsou v oblasti dnešní ulice Tyršovy patrné pouze zemědělsky využívané plochy. Stejně je tomu tak i na plánech 1. (1764–1768), 2. (1836–1852) i 3. (1876–1878) vojenského mapování a stabilního katastru (1825). V úrovni ulice Tyršovy je patrná vedlejší (polní) cesta, která je pravděpodobně osou dnešní ulice. Cesta sloužila k přístupu do týla parcel situovaných při dnešní ulici Látnice a nebyla při ní koncentrována žádná zástavba.

Na řezu P2 byla na navětralém geologickém podloží (s. j. 100) dokumentována vrstva s. j. 101. Jedná se o kulturně ovlivněný půdní horizont. Kromě zlomků uhlíků a mazanice byl z této úrovně získán i jeden zlomek keramiky, jenž můžeme datovat do 15.–16. století. Sledovaná vrstva dokládá dřívější využití území pro zemědělské účely. Mimo dokumentovaný úsek řezu P2 byla sledována i na dalších řezech vzniklých hloubením kanalizace a vodovodu.

Kromě výše uvedených případů nebyly v průběhu rekonstrukce inženýrských sítí v ulici Tyršova ve Velké Bíteši zachyceny žádné další archeologické situace. Zmíněné území je osídleno až recentně.

Petr Holub